

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

ВЪПРОСНИК

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ”
2024 година

Въпросникът за Държавен изпит е утвърден от Факултетния съвет на Стопанския факултет (Протокол № 7/23.04.2024 г.) и влиза в сила за випуск 2023/2024 и всички следващи.

Въпросникът важи и за студентите от МП „Бизнес администрация“.

1. Смисъл (предназначение), същност (субстрат) и разпознаваемо съдържание на управлението на организацията.
2. Цели и целеопределяне в организацията. Цели на концептуално ниво. Системно ниво на целеполагане. Организационни стратегии. Изпълнително ниво на целеполагане. Организационни планове и програми.
3. Подходи към организационното устройване. Механизми за интеграция, координация и хармонизация. Класически организационни структури – линейна структура, функционална структура, линейно-щабна структура, линейно-функционална структура. Интегрирана проектно-групова структура (слаба и балансирана матрица). Матрична структура (силна матрица). Други структурни модели, основаващи се на групата – моделът на Голембиевски, моделът „Планов тим”.
4. Ръководен стил. Модели на ръководния стил – едномерен модел на Левин, едномерен модел на Танненбаум/Шмид, двумерен модел на Блейк и Моутън (мениджърска решетка), тримерен модел на Реддин, четимерен модел на Бланчърд и Хирси и многомерен модел на Ликерт (четири мениджърски системи – 4М).
5. Мотивационни теории, основаващи се на потребностите на хората – теория на Маслоу, теория на Хърцбърг и теория на Алдерфер. Основна идея на мотивационните теории, основаващи се на очакванията – теория за очакванията на Вруум. Основна идея на мотивационните теории, основаващи се на социалните сравнения.
6. Организационна диагностика – обща схема. Диагностика на макросредата на организацията. PEST анализ и метод на сценария.
7. Диагностика на бранша/ стратегическата група от организации. Методи за диагностика на бранша.
8. Диагностика на микросредата на организацията. Актьори в микросредата и отношения с тях.
9. Диагностика на организацията. Организационна история. Цели и стратегии. Организационна граница. Организационни ресурси. Организационно устройство.
10. SWOT анализ.
11. Лидерството – същност и основни характеристики. Лидерство и ръководство.
12. Изграждане и развитие на ефективни работни екипи.
13. Общуването в организацията.
14. Култура на организациите.
15. Управление на организационните конфликти.
16. Управление на човешките ресурси и управление на персонала в организацията – същност и съдържание на понятията, основни функции.
17. Планиране на персонала.
18. Проектиране на длъжностите. Длъжностна характеристика.
19. Набиране и подбор на персонал.

20. Същност и цели на оценяването на персонала.
21. Обучение и квалификация на персонала на организацията.
22. Кариера и планиране на кариерата на кадрите в организацията.
23. Оценка на работните места – основа за формиране на системата за възнаграждение.
24. Възнаграждение и стимулиране на персонала в организациите.
25. Анализ на работните условия, оценка на рисковете, осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.
26. Основни идеи на доктрината TQM (управление чрез тотално качество) – същност и развитие.
27. Модел за организационно съвършенство на Европейската фондация по управление на качеството (EFQM Excellence Model).
28. Същност на LEAN мисленето. Основни идеи.
29. ТОП инструменти за управление на бизнеса (актуално състояние въз основа на проучванията на Bain & Co).
30. Концепцията на маркетинга. Стратегическите решения в маркетинга. Маркетингово проучване.
31. Продуктов жизнен цикъл. Сегментиране на пазара и позициониране на продукта.
32. Маркетингов микс. Продуктова политика. Дистрибуция. Ценови стратегии. Комуникационен микс.

Литература:

1. Ангелов А. (2009) Основи на управлението, С., Изд. „ТониТ“.
2. Атанасов Т. (2022) Бизнес планиране. С., Университетско издателство „Св. Климент Охридски“
3. Борисов, Б., Ц. Давидков (2008) От управление на качеството към съвършенство на организацията. С., СУ-СтФ.
4. Бънкова А. (2013) Управление на организациите и организационните мрежи. С., УИ „Св. Климент Охридски“.
5. Бънкова, А. (2004) Организационната теория и проектирането на организации, ИПЗ на Техническият университет-София, филиал Пловдив
6. Ведър, Й., О. Ведър (2016) Бизнес реторика. Въведение в деловата комуникация. МВБУ, Ботевград.
7. Ведър, О. (2014) Управление на човешките ресурси, С., УИ „Св. Кл. Охридски“.
8. Давидков, Ц. (2009) Национална и организационни култури. С., СУ-СтФ.
9. Давидков, Ц. (2019) Изследвания върху културите. Културни ориентири на управлението. С., СУ – СтФ.
10. Давидков, Ц. (2021) Управление на организациите (учебник и работна тетрадка). С., СУ-СтФ.
11. Джонев, С., П. Димитров (2014) Организационно консултиране: мениджмънт; управление на човешките ресурси. Т. 1, 2, 3. С.
12. Илиева, С. (2009) Ценности и трудова мотивация. С., УИ „Св. Климент Охридски“.
13. Каменов, Б. (2011) Управление на възнагражденията. С., „Сиела“.
14. Кръстева, Н. (2013) Съвременен маркетинг, том 1 и том 2, С., „Авангард прима“.
15. Кръстева Н. и др., (2019) Дигитален маркетинг. Въведение, том 1, С., „Авангард Прима“.
16. Кръстева Н. и др., (2019) Дигитален маркетинг. Стратегическо планиране на дигиталния маркетинг, том 2, С., „Авангард Прима“.
17. Кръстева Н. и др., (2019) Дигитален маркетинг - изкуствен интелект и потребителско поведение, том 3, С., „Авангард Прима“.
18. Михайлова, И. (2021) Конфликти и тяхното управление в организацията. София: УИ „Св. Климент Охридски“.
19. Михайлова, И. (2021) Управленски стратегии за намеса в конфликти между служители. София: УИ „Св. Климент Охридски“.
20. Нелсън, Д. & Куик, Д. К. (2017). Организационно поведение: науката, реалният свят и Вие. С., „Изток-Запад“.
21. Паунов М. (2012) Трудова мотивация. С., „Сиела“.
22. Паунов, М. Организационно поведение. С. (всички издания).
23. Сотирова, Д., И. Георгиева (2013) Организационно поведение. С.
24. Уомак, Д., Д. Джоунс (2015) LEAN мислене: как да печелим повече с по-малко усилия. С., Изд. REXINTEGRA
25. Фърман, Е. (2012) Индивидуални различия на работното място. С.
26. Bain & Company (2015) management Tools & Trends 2015

27. <https://www.bain.com/insights/management-tools-and-trends-2017/>
28. Cole, G. A. Organisational Behaviour. L. (всички издания)
29. Darrell, R. (2015) Management Tolls 2015: an executive's guide. <http://www.efqm.org/>
30. Mullins, L. Management and Organisational Behaviour. L. (всички издания)
31. Robbins, St. and D. DeCenzo (2008). Fundamentals of Management. Essential Concepts and Applications. Sixth Edition, Pearson.
32. Robbins, St., M. Coulter, D. DeCenzo (2017) Fundamentals of Management. Tenth Edition Pearson.

Катедра „Стопанско управление“, април 2024